

2.2.4 Sivistys- ja hyvinvointilautakunta

Seuraavassa on kuvattu toiminnallisesti keskeinen sivistystoimen tuottamista palveluista vuonna 2022 sekä niitä kuvaavaa tilastotietoa.

Kärkölän kunta tuotti itse sivistystoimen palvelut lukuun ottamatta perusopetuksen vaativan luokkamuotoisen erityisopetuksen palveluja, oppilashuollon esimies-, kuraattori- ja koulupsykologipalveluja, varhaiskasvatuksen viikonloppuisin ja arkipyhinä tuottamia vuorohoidon palveluja sekä kirjastotoimen johdon ja kirjaston aineistokannan käsitteilyyn liittyviä palveluja, jotka se osti naapurikunnilta.

Sivistystoimen palveluilla tuettiin ja annettiin laaja-alaista ja monipuolista hoitoa, kasvatus- ja opetusta lapsille ja nuorille. Lisäksi tarjottiin hyvinvointipalveluja kuntalaisille sekä luotiin edellytyksiä sosiaaliselle kasvulle ja yhteistyössä toimimiselle. Sivistystoimen palvelut huolehtivat laadukkaasti varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen, muiden kasvatus- ja opetuspalveluiden sekä hyvinvointipalvelujen järjestämisestä lainsäädännön edellyttämällä tavalla. Elokuussa 2021 käyttöön otettu liikuntahalli lisäsi merkittävästi liikuntapalvelujen järjestämisedellytyksiä.

0-6-vuotiaiden ikäluokan vähenemä TP 2021 - TP 2022 oli 14 lasta eli 7,7 %, mutta se ei ole vaikuttanut päivähoidon tarpeeseen, eikä päiväkotihoidon nettokustannuksiin tarkasteluvälillä. Esi- ja perusopetuksen lapsimäärän vähenemä TP 2021 - TP 2022 oli 10 oppilasta eli 2 %.

Valtuustotason sitovien tavoitteiden toteutuminen 2022

Strategiset valtuustotason sitovat tavoitteet talousarviovuodelle 2022:

Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan toimialan sitovat valtuustotason tavoitteet 2022	
Jokainen päättötodistusikäluokkaan kuuluva nuori saavuttaa peruskoulun päättötodistuksen	
Strategiaohjaus	Arvo: Yhteisöllinen välittäminen; Painopiste: Hyvinvointi; Strategiatason toimenpide: Laadukkaat palvelut
Toimenpiteet	Laadukkaiden kasvatus- ja opetuspalvelujen tuottaminen sisältäen riittävän oppilashuollon, varhainen ja riittävä oppimisen ja koulunkäynnin tuki sekä tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus
Mittari	Päättötodistuksen saaneiden määrä verrattuna päättötodistusikäluokkaan kuuluvien nuorten määrä
Taso 1. 	100 %
Taso 2. 	≤ 95 %
Taso 3. 	< 90 %
Vastuutaho	Rehtori, opetushenkilöstö ja sivistysjohtaja

Lukuvuoden 2021–2022 päätteeksi kaikki päättötodistusikäluokkaan kuuluvat nuoret saavuttivat peruskoulun päättötodistuksen.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan toimialan sitovat valtuustotason tavoitteet 2022	
Koulukiusaamista ennaltaehkäisevien toimien tehostaminen siten, että kiusaamisen määrä vähenee lukuvuoden 2020–2021 tasosta 	
Strategiaohjaus	Arvo: Yhteisöllinen välittäminen; Painopiste: Hyvinvointi; Strategiatason toimenpide: Terveys ja turvallisuus
Toimenpiteet	Kaveritaitojen vahvistaminen, oppilaiden osallisuuden vahvistaminen, kodin ja koulun välisen yhteistyö ja vuorovaikutuksen vahvistaminen, KivaKoulu -toimintamallin systemaattinen vahvistaminen sekä laadukkaiden kasvatus- ja opetuspalvelujen tuottaminen sisältäen riittävän oppilashuollon
Mittari	KivaKoulu-tilannekartoituksen tulokset, Mitä kuuluu? -kyselyn tulokset, lapsiparlamentin valiokuntien jäsenten kuuleminen sekä kodin ja koulun välisen yhteistyön toteuma
Taso 1. 	Tavoitetaso
Taso 2. 	Tavoitetaso + 1 %
Taso 3. 	Tavoitetaso ≥ 2 %
Vastuutaho	Rehtori, opetushenkilöstö, vapaa-aikatoimen henkilöstö ja sivistysjohtaja

Kevätlukukaudella 2021 toteutettuun KivaKoulu tilannekartoituskyselyyn vastanneista Yhtenäiskoulun oppilaista 12 prosenttia ilmoitti joutuneensa kiusatuksi kaksi tai kolme kertaa kuukaudessa tai useammin. Valtakunnallinen vertailuprosentti oli 11. Kouluterveyskyselyyn vastanneista 4–5 ja 8–9-vuosiluokkien oppilaista 11,9 prosenttia ilmoitti joutuneensa kiusatuksi vähintään kerran viikossa.

Kevätlukukaudella 2022 toteutettuun KivaKoulu tilannekartoituskyselyyn vastanneista oppilaista 11,4 prosenttia ilmoitti joutuneensa kiusatuksi kaksi tai kolme kertaa kuukaudessa tai useammin. Valtakunnallinen vertailuprosentti oli 9,9 prosenttia.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan toimialan sitovat valtuustotason tavoitteet 2022	
Syrjäytymisvaarassa olevien tavoittaminen ja ohjaaminen palvelujen piiriin ●	
Strategiaohjaus	Arvo: Yhteisöllinen välittäminen; Painopiste: Hyvinvointi; Strategiatason toimenpide: Terveys ja turvallisuus
Toimenpiteet	Laadukkaiden kasvatus- ja opetuspalvelujen tuottaminen sisältäen riittävän oppilashuollon, syrjäytymisvaarassa olevien tavoittaminen ja tukeminen, erityisryhmien huomiointi, etsivän nuorisotyön ja nuorten työpajan jatkuvuuden turvaaminen sekä matalankynnyksen palvelujen kehittäminen ja tunnetuksi tekeminen
Mittari	Toimenpiteillä saavutettavien lukumäärä sekä toteutuneiden toimenpiteiden määrä.
Taso 1. ●	Toimenpiteet on pystytty toteuttamaan ja tavoite on saavutettu
Taso 2. ●	Merkittävä osa toimenpiteet on pystytty toteuttamaan ja tavoite on saavutettu pääasiallisesti
Taso 3. ●	Tunnistetaan merkittäviä puutteita toimenpiteiden toteutumisen ja tavoitteen saavuttamisen osalta
Vastuutaho	Kasvatus- ja opetushenkilöstö, vapaa-aikatoimen henkilöstö ja sivistysjohtaja

Perusopetuksen oppilashuollossa käsiteltiin ja arvioitiin yhteisöllisesti jokainen opetusryhmä oppilashuollollisesti vuoden 2022 aikana.

Etsivän nuorisotyön tavoitteeksi vuodelle 2022 oli asetettu tavoittaa 25 syrjäytymisvaarassa olevaa nuorta. Etsivä nuorisotyö tavoitti vuoden 2022 aikana yhteensä 38 nuorta.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan toimialan sitovat valtuustotason tavoitteet 2022	
Terveellisten elintapojen ja mielen hyvinvoinnin edistäminen ●	
Strategiaohjaus	Arvo: Yhteisöllinen välittäminen; Painopiste: Hyvinvointi; Strategiatason toimenpide: Terveys ja turvallisuus
Toimenpiteet	Terveellisten elintapojen, ravitsemusterveyden ja mielen hyvinvoinnin edistäminen, erityisryhmien huomiointi, päihteiden käytön ja siitä aiheutuvien haittojen ennaltaehkäiseminen, varhainen puuttuminen ja puheeksiotto, liikuntaneuvonnan saavutettavuuden parantaminen sekä viestinnän tehostaminen
Mittari	Toteutunut palvelutuotanto ja sen taso sekä toteutuneiden toimenpiteiden ja uusien toimintojen määrä ja osallistujamäärät
Taso 1. ●	Toimenpiteet on pystytty toteuttamaan ja tavoite on saavutettu
Taso 2. ●	Merkittävä osa toimenpiteet on pystytty toteuttamaan ja tavoite on saavutettu pääasiallisesti
Taso 3. ●	Tunnistetaan merkittäviä puutteita toimenpiteiden toteutumisen ja tavoitteen saavuttamisen osalta
Vastuutaho	Ehkäisevän työn koordinaattori, rehtori, opetushenkilöstö, vapaa-aikatoimen henkilöstö, sivistysjohtaja ja hyvinvointityöryhmä

Aikuisliikuntahankkeeseen liittyen järjestettiin liikuntaneuvontaa, johon asiakkaat ohjautuivat pääsääntöisesti omatoimisesti. Vuoden aikana liikuntaneuvonnan asiakkaita oli 18.

Terveellisten elintapojen, ravitsemusterveyden ja mielen hyvinvoinnin edistämiseen sekä päihteiden käytön ennaltaehkäisyyn liittyviä teemoja käsiteltiin kaikkien palvelujen piirissä olleiden kohderyhmien kanssa heidän ikätasonsa huomioiden.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 2022

Jäsen	Läsnä	Varajäsen	Läsnä
Eero Lepola, pj.	10/12		
Kauko Issakainen	8/12	Heikki Syrjä	1/12
Nana Kirkkomäki	12/12		
Timo Naapuri	7/12	Jussi Seppälä	2/12
Santeri Nousjoki, vpj.	10/12		
Maiju Rantanen	8/12	Tiina Malm	4/12
Leena Reiman	11/12		
Ari Wahlberg	11/12		
Milla Veck	7/12	Anne Tuomaila	4/12
Petri Käkönen, pöytäkirjanpitäjä/esittelijä	12/12		

Sivistystoimen ja hyvinvointityön hallinto

Toimialan hallinto mahdollisti ja tuki sivistystoimen palveluiden tuottamista. Yleishyödyllisten yhdistysten avustaminen oli osa sivistys- ja hyvinvointilautakunnan tehtävää. Avustusmääräraha 21 000 euroa sisältyy sivistystoimen hallinnon kustannuksiin.

Sivistystoimen ja hyvinvointityön hallinto yhteensä

	TP 2021	TA 2022	TA muut.	TA yht.	Toteutunut 2022	TA-tot 2022	Tot. %
Tuotot	480	0	0	0	0	0	0
Kulut	-214 429	-204 120	0	-204 120	-215 066	-10 946	105,4
Netto	-213 949	-204 120	0	-204 120	-215 066	-10 946	105,4

Hallinto yhteensä

	TP 2021	TA 2022	TA muut.	TA yht.	Toteutunut 2022	TA-tot 2022	Tot. %
Tuotot	480	0	0	0	0	0	0,0
Kulut	-214 429	-204 120	0	-204 120	-215 066	-10 946	105,4
Netto	-213 949	-204 120	0	-204 120	-215 066	-10 946	105,4
Poistot	0	0	0	0	0	0	0,0
Tilikauden tulos	-213 949	-204 120	0	-204 120	-215 066	-10 946	105,4

Varhaiskasvatuspalvelut

Varhaiskasvatuksen tehtäväalueeseen kuului varhaiskasvatus ja varhaiserityiskasvatus päiväkodissa, esiopetuksessa ja perhepäivähoidossa. Lisäksi tehtäväalueeseen kuului yksityisen hoidon tuki ja sen kunnallinen lisä ja lasten kotihoidon tuki sekä varhaiskasvatuksen hallinto. Varhaiskasvatuksen viikonloppuisin ja arkipyhinä tuotetut vuorohoidon palvelut toteutettiin ostopalveluna Hollolan kunnan toteuttamina.

Varhaiskasvatuksen tehtävänä oli tarjota lapsiperheille turvallinen hoitomuoto ja näin mahdollistaa perheiden kasvatustyön tukeminen, vanhempien työssä käyminen ja opiskelu ja edistää lapsen tervettä kasvua, kehitystä ja oppimista. Tällä tavalla tuettiin perheitä heidän toivomallaan tavalla ja edistettiin lasten ja perheiden hyvinvointia kunnan strategian ja hyvinvointisuunnitelman mukaisesti. Varhaiskasvatus teki myös matalankynnyksen palveluohjausta, mikäli lapsen etu ja perheen tilanne sitä vaati.

Varhaiskasvatus on lapsen ja perheen tarpeet huomioon ottavaa tavoitteellista toimintaa, jota toteutetaan kehitykselle ja oppimiselle suotuisassa, turvallisessa ja terveellisessä toimintaympäristössä. Se perustuu varhaiskasvatuslakiin ja -asetukseen sekä kasvatusyhteistyöhön ja yhteisölliseen toimintaan.

Esiopetuksen tehtävänä oli osana varhaiskasvatusta edistää lasten oppimisedellytyksien kehittymistä ja tarjota esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta sitä tarvitseville. Esiopetus järjestettiin Kärkölan Yhtenäiskoulun Keltasiivessä.

Varhaiskasvatuspalvelut	TP 2020	TP 2021	TP 2022
0 - 6 v:n ikäluokka yht. 31.12	206	188	192
Joista kunnan tuottamassa päiväkotihoidossa	110	103	108
Joista kunnan tuottamassa perhepäivähoidossa	6	7	6
Joista kunnan tukemassa yksityisessä päivähoidossa	4	10	8
Lapsia esiopetuksessa	34	40	34
Kotihoidon tuki			
Tuen saajia, keskimäärin / vuosi	37	39	37
Lapsia tuen piirissä, keskimäärin / vuosi	48	52	47
Kotihoidon tuki/tuensaaja / vuosi	4 076	4 396	4 526
Hoitopaikan hinta (netto) / vuosi			
Päiväkoti	15 072	14 789	14 482
Perhepäivähoito	11 425	9 712	12 283
Yksityinen päivähoito	5 979	5 718	6 773
Käyttömenot (brutto) € /esikouluoppilas	7 335	5 022	6 884
Hoitopäivän hinta (netto)			
Päiväkoti	104,40	97,02	98,24
Perhepäivähoito	58,71	66,14	68,69

Varhaiskasvatus yhteensä	TP 2021	TA 2022	TA muut.	TA yht.	Toteutunut 2022	TA-tot 2022	Tot. %
Tuotot	147 765	145 000	0	145 000	111 638	-33 362	77,0
Kulut	-1 986 130	-2 060 380	0	-2 060 380	-2 045 884	14 496	99,3
Netto	-1 838 365	-1 915 380	0	-1 915 380	-1 934 246	-18 866	101,0
Poistot	0	0	0	0	0	0	0,0
Tilikauden tulos	-1 838 365	-1 915 380	0	-1 915 380	-1 934 246	-18 866	101,0

Perusopetuspalvelut

Kärkölen kunta tuotti itse perusopetuspalvelut lukuun ottamatta vaativan luokkamuotoisen erityisopetuksen palveluja sekä oppilashuollon esimies-, kuraattori- ja koulupsykologipalveluja, jotka se osti naapurikunnilta. Vuosiluokkien 1–4 opetus järjestettiin Kelta-siivessä. Vuosiluokan 5 opetus järjestettiin pääosin liikuntahallin luokkatiloissa koko vuoden 2022. Vuosiluokkien 6–9 opetus järjestettiin Opintien toimipisteessä lukuvuoden 2021–2022 loppuun saakka. Elokuussa 2022 vuosiluokkien 6–9 opetus järjestettiin Puna-siiven tiloissa.

Perusopetuksen tavoitteiden mukaisesti opetus- ja kasvatustehtävällä pyrittiin edistämään oppilaiden kasvua ihmisyyteen ja eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä ohjattiin heitä omaksumaan elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja. Opetuksella pyrittiin edistämään sivistystä ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa sekä oppilaiden edellytyksiä osallistua koulutukseen ja muutoin kehittää itseään elämänsä aikana. Opetuksen tavoitteena oli lisäksi turvata riittävä koulutuksellinen yhdenvertaisuus.

Palvelu sisälsi perusopetuksen sekä oppilashuollon. Oppilaista 28 % oli koulun tukitoimena toteutettavan tehostetun tai erityisen tuen piirissä.

Perusopetuspalvelut	TP 2020	TP 2021	TP 2022
Lapsia perusopetuksessa	393	374	380
Lapsia koululaisten iltapäivätoiminnassa	14	18	14
Käyttömenot (brutto) / 1000 € (sis. ip-toim.)	3 970	4 125	4 320
Käyttömenot (brutto) € / oppilas (sis. ip-toim:)	10 102	11 029	11 077
Kotikuntakorvauksen perusosa €/oppilas	6 797	7 113	7 452
Tuntikehys / oppilas, yhtenäiskoulu	1,76	1,82	1,84

Perusopetuspalvelut yhteensä	TP 2021	TA 2022	TA muut.	TA yht.	Toteutunut 2022	TA-tot 2022	Tot. %
Tuotot	290 055	150 300	0	150 300	265 442	115 142	176,6
Kulut	-4 493 946	-4 470 100	-40 000	-4 510 100	-4 776 049	-265 949	105,9
Netto	-4 203 891	-4 319 800	-40 000	-4 359 800	-4 510 607	-150 807	103,5
Poistot	-60 809	-78 000	0	-78 000	-60 809	17 191	78,0
Tilikauden tulos	-4 264 700	-4 397 800	-40 000	-4 437 800	-4 571 416	-133 616	103,0

Muut opetuspalvelut

Palvelu loi edellytykset kuntalaisten osallistumiselle vapaan sivistystyön palveluihin. Palvelu sisälsi ostopalvelujen ja kuntaosuuksien korvaukset Lahden kaupungin hallinnoimalle Wellamo-opistolle ja Päijät-Hämeen kesäyliopistoyhdistys ry:n ylläpitämälle Päijät-Hämeen kesäyliopistolle sekä musiikkiopetusta järjestäville tahoille (Concis Lahden konservatorio ja Riihimäen musiikkiopisto) maksettavat korvaukset.

Wellamo-opiston opetustunnit	TP 2020	TP 2021	TP 2022
Musiikki	430	339	262
Kuvataide ja muotoilu	244	150	240
Kuvataiteen ja käsityön muu op.	0	0	0
Näyttämö- ja sanataide	26	0	0
Käsityöt	306	140	210
Kielet	104	104	104
Tietotekniikka	44	0	34
Liikunta, tanssi ja terveys	577		564
Taiteen perusopetus	600	359,95	361
Historia, yhteiskunta, psykologia	0	0	0
Muut	0	0	38
Harrastamisen Suomen malli	0	35,91	65
Yhteensä	1 731	1 721,44	1 878

Muu opetustoimi	TP 2020	TP 2021	TP 2022
Wellamo-opisto, opetustunteja	1 731	1 721,44	1 878
Musiikki, oppilaita Lahden	3	3	6,5

Muut kasvatus ja opetus- palvelut yhteensä	TP 2021	TA 2022	TA muut.	TA yht.	Toteutunut 2022	TA-tot 2022	Tot. %
Tuotot	0	0	0	0	0	0	0,0
Kulut	-35 391	-31 900	0	-31 900	-41 668	-9 768	130,6
Netto	-35 391	-31 900	0	-31 900	-41 668	-9 768	130,6
Poistot	0	-4 000	0	-4 000	0	4 000	0,0
Tilikauden tulos	-35 391	-35 900	0	-35 900	-41 668	-5 768	116,1

Kasvatus ja opetus yhteensä	TP 2021	TA 2022	TA muut.	TA yht.	Toteutunut 2022	TA-tot 2022	Tot. %
Tuotot	437 820	295 300	0	295 300	377 080	81 780	127,7
Kulut	-6 515 466	-6 562 380	-40 000	-6 602 380	-6 863 600	-261 220	104,0
Netto	-6 077 646	-6 267 080	-40 000	-6 307 080	-6 486 520	-179 441	102,8
Poistot	-60 809	-82 000	0	-82 000	-60 809	21 191	74,2
Tilikauden tulos	-6 138 455	-6 349 080	-40 000	-6 389 080	-6 547 330	-158 250	102,5

Kirjastopalvelut

Kirjaston tehtävä oli vastata ensisijaisesti kärköläläisten tiedon, itsensä kehittämisen ja virkistymisen tarpeisiin kehittämällä kirjastoa monipuolisena ja kaikkien tavoitettavissa olevana palveluverkostonä. Palvelut tuotettiin yhdessä Hollolan kunnan kanssa.

Hollolan kirjaston osana Kärkölän kirjasto oli mukana seudullisen kirjastoyhteistyön kehittämässä. Tähän liittyy myös työyhteisön osaaminen, uudistuminen ja koulutus. Palvelujen kustannustehokkuus nähtiin osana talouden ja resurssien hallintaa. Kärkölän kirjasto vastasi tavoitteidensa mukaisesti ensisijaisesti kärköläläisten tiedon, itsensä kehittämisen ja virkistymisen tarpeisiin kehittämällä kirjastoa monipuolisena ja kaikkien tavoitettavissa olevana palveluverkostonä.

Kärkölä osti kirjastotoimen johdon ja kirjaston aineistokannan käsittelyyn liittyvät palvelut Hollolalta. Kärkölän kirjasto kuului Päijät-Hämeen Lastukirjastoihin.

Kirjastotoimi:	TP 2020	TP 2021	TP 2022
Lainausten määrä	35 881	38 673	33 627
Kävijöiden määrä	11 877	8 690	8 643
Lainan hinta, euroa	5,77	5,40	6,35
Kirjaston normaali aukioloaika	20	29	34
Henkilöstön määrä	1	1,43	1,65

Lainausten määrä väheni 13 prosentilla, mutta kävijöiden määrä pysyi vuoden 2021 tasolla.

	TP	TA	TA		Toteutunut	TA-tot	Tot.
Kirjasto yhteensä	2021	2022	muut.	TA yht.	2022	2022	%
Tuotot	2 927	2 000	0	2 000	1 871	-129	93,6
Kulut	-211 761	-202 950	0	-202 950	-215 502	-12 552	106,2
Netto	-208 834	-200 950	0	-200 950	-213 631	-12 681	106,3
Poistot	0	0	0	0	0	0	0,0
Tilikauden tulos	-208 834	-200 950	0	-200 950	-213 631	-12 681	106,3

Kulttuuripalvelut

Kulttuuripalvelut tuki kunnassa harjoitettavaa kulttuuritoimintaa, vaali kotiseutuperinnettä ja järjesti kulttuuritapahtumia epidemiarajoitusten mahdollistamissa puitteissa yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa.

Huovilan puistolla oli edelleen merkittävä asema Kärkölän kulttuuripalveluissa ja matkailukohteena. Puistossa järjestettiin kesäkausien aikana suunnitellut tapahtumat ja toiminnot Huovila-toimikunnan laatiman suunnitelman mukaisesti. Keskeisinä tapahtumina olivat Kärkölä-päivä, Hauska maalauspäivä sekä Valon ja musiikin ilta. Ladossa toteutettu polkupyöränäyttely saavutti runsaan suosion. Kokonaisuudessa puiston kävijämäärä oli edellisen vuoden tasolla. Aluelippuja myytiin 1 378 kappaletta (vuonna 2021 määrä oli 1 365) ja kausilippuja 87 kappaletta (vuonna 2021 määrä oli 108). Opastettuja puistokierroksia järjestettiin kuusi kertaa.

Kunta osallistui Kärkölen kappeliseurakunnan ja järjestöjen kanssa yhteistyössä paikallisesti perinteeksi muodostuneiden kansallisten juhlapäivien tilaisuuksien järjestämiseen vuonna 2022. Niitä olivat kansallinen veteraanipäivä, kaatuneiden muistopäivä, adventtikävely, itsenäisyyspäivä ja jouluaaton messu/hartaus.

Kulttuuripalvelut yhteensä	TP 2021	TA 2022	TA muut.	TA yht.	Toteutunut 2022	TA-tot 2022	Tot. %
Tuotot	269	0	0	0	23 899	23 899	0,0
Kulut	-38 223	-47 270	0	-47 270	-66 563	-19 293	140,8
Netto	-37 954	-47 270	0	-47 270	-42 664	4 606	90,3
Poistot	0	0	0	0	0	0	0,0
Tilikauden tulos	-37 954	-47 270	0	-47 270	-42 664	4 606	90,3

Nuorisopalvelut

Nuorisotyöllä tarkoitetaan kaikkea sitä työtä, jolla parannetaan nuorten elinoloja ja luodaan edellytyksiä nuorisotoiminnalle. Toiminnan painopiste oli ennaltaehkäisevässä työssä yhteistoiminnassa erityisesti perusopetuspalvelujen sekä muiden hallintokuntien, viranomaisten ja kolmannen sektorin kanssa. Nuorisopalveluina tuotettiin keskeisesti avointa nuorisotalotoimintaa Järvelän Nuokulla. Nuokulla järjestettiin toimintaa 9–20-vuotiaille lapsille ja nuorille. Kesällä 2022 toteutettiin kaksi päiväleiriä 7–12-vuotiaille.

Nuorisotyön toimijat jalkautuivat nuorten pariin, nuorten suosimille paikoille mm. vapuna ja koulunpäättäjien yhteydessä.

Nuorisotyön resurssia kohdennettiin yhä enenevässä määrin myös Yhtenäiskoulun arkeen koulunuorisotyön kautta. Koulunuorisotyöntekijän työtehtäviin kuuluu muun muassa yhteisöllisyyden kasvattaminen, kiusaamisen ehkäiseminen ja kouluviihtyvyyden parantaminen sekä yhteistyö kodin ja koulun välillä.

Nuorisotyö vahvisti myös nuorten osallisuutta erityisesti heitä itseään koskevassa päätöksenteossa. Kärkölässä nuorisovaltuusto on toiminut vuodesta 2005 lähtien. Nuorisovaltuutetuilla oli viisi paikkaa läsnäolo- ja puheoikeuksin kunnanvaltuuston kokouksissa. Nuorisovaltuusto järjestää nuorille toimintaa itsenäisesti ja on mukana nuorisopalveluiden ja muiden yhteistyötahojen kanssa monissa tapahtumissa.

Etsivän nuorisotyön avulla pyrittiin tavoittamaan syrjäytymisuhan alaiset nuoret ja auttamaan heidät sellaisten palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistettiin heidän kasvuun, itsenäistymistään, osallisuuttaan yhteiskuntaan ja muuta elämänhallintaansa sekä pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille.

Etsivän nuorisotyön ensisijaisena kohderyhmänä ovat 15–29-vuotiaat ilman työ- tai opiskelupaikkaa olevat kärköläläiset nuoret sekä nuoret, joilla on haasteita arjenhallinnassa ja arkisten asioiden hoitamisessa ja jotka tarvitsevat tukea saavuttaakseen tarvitsemansa palvelut.

Koronaepidemian vaikutukset näkyivät etsivässä nuorisotyössä edelleen vuonna 2022 mm. viranomaisohjausten määrän vähenemisenä ja haasteina nuorten tavoittamisessa.

Kärkölen kunnan nuorten työpaja aloitti toimintansa vuonna 2019. Se siirtyi 1.8.2022 alkaen sivistystoimen alaisuuteen osaksi kunnan nuorisopalveluita. Työpajan toimintaan on haettu ja saatu valtionavustuskelpoisuutta sekä Etelä-Suomen aluehallintoviraston myöntämää avustusta 30 000 euroa kuluvalle hankekaudelle. Vuoden 2022 aikana työpajalla oli 14 valmentautujaa.

Nuorten työpajan toimintamalli oli muutoksessa vuoden 2022 aikana kuntouttavan työtoiminnan asiakkaiden siirtyessä hyvinvointialueen työpajalle 1.1.2023 mennessä. Uusi toimintamalli otettiin portaittain käyttöön vanhan mallin rinnalla loppuvuodesta 2022. Jatkossa nuorten työpaja tuottaa työttömille alle 29-vuotiaille kärköläisille nuorille työ-elämä- ja valmennuspalveluita työkokeilusopimuksilla sekä pajan omalla sopimuksella.

Pajajakson aikana nuori saa tietoa opiskelu- ja työllistymismahdollisuuksista sekä ohjausta oman jatkosuunnitelman tekemiseen ja toteuttamiseen sekä tarvittaessa tukea ammatillisten opintojen suorittamiseen ja arjen hallintaan. Pajajakson sisältö suunnitellaan aina nuoren tarpeiden ja tavoitteiden mukaisesti.

Nuorisopalvelut	TP 2021	TP 2022	TP 2023
Nuorisotyön piiriin kuuluvien ikäluokka (0 - 28 vuotiaat)	1 092	1 036	1 002
Ohjatussa toiminnassa kirjattujen käyntien määrä	4 661	3 560	5 857
Suunnitelmallisesti kohdattujen nuorten lukumäärä	1 306	1 985	1 437
Menot (brutto) € / 0 - 28 vuotias	140,15	141,70	159,10
Nuokun aukioloaika (tuntia / vko)	21	21	21
Vakituisen, kokoaikaisen henkilöstön määrä	2	2	2
Etsivä nuorisotyö, HTV	1,16	1,46	1,5
Valtionavustus etsivään nuorisotyöhön	45 000	45 000	45 000
Kunnassa asuvat 15 - 29 -vuotiaat	535	528	502
Etsivän nuorisotyön tavoittamat nuoret	56	55	47
NEET-nuorten määrä % ikäluokasta (arvio)	9,6–16	6,4–10,6	
Tavoitetut nuoret % ikäluokasta	10,5	10,4	9,4
Uudet asiakkuudet	42	44	22
Eteenpäin ohjattuja nuoria	48	44	30
Asiakkuudessa nuoria 31.12.2022	23	18	12
Nuorten työpaja, HTV			2
Valtionavustus nuorten työpajatoimintaan			30 000
Valmentautujien määrä työpajalla			14

Nuorisopalvelut yhteensä	TP 2021	TA 2022	TA muut.	TA yht.	Toteutunut 2022	TA-tot 2022	Tot. %
Tuotot	3 388	47 700	0	47 700	62 620	14 920	131,3
Kulut	-172 996	-230 260	0	-230 260	-228 670	1 590	99,3
Netto	-169 608	-182 560	0	-182 560	-166 050	16 510	91,0
Poistot	0	0	0	0	0	0	0,0
Tilikauden tulos	-169 608	-182 560	0	-182 560	-166 050	16 510	91,0

Liikuntatoimi

Liikuntapalvelujen tehtävänä oli luoda edellytyksiä kansalaisten liikunnalle kehittämällä paikallista ja alueellista yhteistyötä sekä terveyttä edistävää liikuntaa, tukemalla kolmannen sektorin toimintaa, tarjoamalla liikuntapaikkoja sekä järjestämällä liikuntaa ottaen huomioon myös erityisryhmät.

Seurojen tehtävänä oli lähinnä lasten ja nuorten liikunnan sekä aikuisten kuntoliikunnan ja kilpaurheilun järjestäminen. Kunnan tehtävänä oli vastata matalankynnyksen terveysliikunnasta ja kannustamisesta liikunnalliseen elämäntapaan. Seurayhteistyönä järjestettiin talvella luistelukoulu Jäppärän kanssa.

Aikuisliikuntahankkeeseen liittyen järjestettiin liikuntaneuvontaa, johon asiakkaat ohjautuivat pääsääntöisesti omatoimisesti. Vuoden aikana liikuntaneuvonnan asiakkaita oli 18.

Keväällä liikuntaryhmissä tarjottiin aikuisille kuntojumppaa ja vesijumppaa sekä senioreille tuolijumppaa ja vesijumppaa. Lisäksi järjestettiin Hyvinvointia arkeen -kurssin (kurssimuotoinen liikuntaneuvonta), jonka kohderyhmänä oli aikuiset. Henkilökunnalle pidimme taukojumppaa joka torstai. Kesällä järjestettiin puistojumppaa ja kyläkävelyitä. Kevään ja kesän aikana ryhmiin osallistui yhteensä 1 676 asiakasta.

Syksyn liikuntaryhmissä painotettiin lasten liikuntaan. Järjestettiin tempukoulut (2 ryhmää) ja uimakoulut (2 ryhmää). Lasten ryhmien aikana tarjottiin liikuntamahdollisuutta myös huoltajille. Lisäksi osallistuttiin yläasteen liikuntatunneille ja pidettiin henkilökunnalle työhyvinvointia edistävää liikuntaa. Päiväkoti-ikäisille pidettiin jumppaa ja koululaisille uintia Suomen Harrastamisen mallin mukaan. Lasten ja nuorten samanaikaisohjausta toteutettiin koulun opettajien kanssa koululaisten liikuntatunneilla sekä koululaisten uimaopetuksissa. Tuolijumppa ja vesijumppa jatkuivat myös syksyllä. Syksyn ryhmiin osallistui yhteensä 1 531 asiakasta.

Kevään aikana järjestettiin tai osallistuttiin seuraaviin tapahtumiin: koulun talviliikuntapäivä, seurakunnan talviliikuntapäivä, nuokun talviliikuntapäivä, talvitömistelyt Erkkilässä, 2–3 luokkien luontoretki, ikääntyvien luontoretki, koulun hyvinvointipäivä ja kävely- ja juoksutestit sekä taukoliikuntahaaste Facebookissa.

Kesällä aktivoitiin kuntalaisia postilaatikkopyöräilyllä ja kävelykilometrihaasteella.

Syksyllä järjestettiin tai osallistuttiin seuraaviin tapahtumiin: Seurakunnan leiripäivä, Kärrypäivä, kävely- ja juoksutestit, senioreiden uintiryhmä, 8-luokkalaisten Move-testit, Voimaa vanhuuteen -tapahtuma, Nuokun syyslomarieha, Vesisankarit sekä kynttiläuinti. Koko vuonna tapahtumiin osallistui arviolta 600 kuntalaista.

Uimahallissa oli vuoden aikana yhteensä 17 306 käyntikertaa (vuonna 2021 oli 10 659 käyntikertaa), joista koululaisten käyntikertoja 3 080 ja vesiliikuntaryhmäläisten 1 139. Koululaisten käyntikerroissa on mukana myös Mäntsälän koulujen oppilaiden käynnit.

Liikuntapalvelut yhteensä	TP 2021	TA 2022	TA muut.	TA yht.	Toteutunut 2022	TA-tot 2022	Tot. %
Tuotot	51 855	106 000	0	106 000	73 224	-32 776	69,1
Kulut	-686 040	-891 460	0	-891 460	-892 371	-911	100,1
Netto	-634 185	-785 460	0	-785 460	-819 147	-32 868	104,3
Poistot	0	0	0	0	-8 346	-8346	0,0
Tilikauden tulos	-634 185	-785 460	0	-785 460	-827 493	-42 033	105,4

Hyvinvointipalvelut yhteensä	TP 2021	TA 2022	TA muut.	TA yht.	Toteutunut 2022	TA-tot 2022	Tot. %
Tuotot	58 440	155 700	0	155 700	161 614	5 914	103,8
Kulut	-1 109 021	-1 371 940	0	-1 371 940	-1 403 106	-31 166	102,3
Netto	-1 050 581	-1 216 240	0	-1 216 240	-1 241 492	-25 252	102,1

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta yhteensä	TP 2021	TA 2022	TA muut.	TA yht.	Toteutunut 2022	TA-tot 2022	Tot. %
Tuotot	496 740	451 000	0	451 000	538 694	87 694	119,4
Kulut	-7 838 915	-8 138 440	-40 000	-8 178 440	-8 481 772	-303 332	103,7
Netto	-7 342 176	-7 687 440	-40 000	-7 727 440	-7 943 079	-215 639	102,8
Poistot	-60 809	-82 000	0	-82 000	-69 156	12 844	84,3
Tilikauden tulos	-7 402 985	-7 769 440	-40 000	-7 809 440	-8 012 234	-202 794	102,6